Tulorekisterin hyödyntäminen harmaan talouden torjunnassa

Anne Andstén, ylitarkastaja

Asiakkuusyksikkö, harmaan talouden torjunta

Käyttöönotto ja tarkoitus

- Ilmoitettu tieto on kaikkien tiedon käyttäjien käytössä samaan aikaan ja saman sisältöisenä
- Tiedot on viranomaisten käytössä reaaliaikaisesti
  - 5. päivän kuluessa maksupäivästä
- Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti sanktioitu

- Tulorekisterin rooli tietosisällön suhteen on kerätä tieto ja välittää se tiedon käyttäjille
  - Ilmoittaja vastaa tietosisällön oikeellisuudesta ja mahdollisten virheiden korjaamisesta
    - Säädösmuutoksen myötä mahdollisuus vaatia GDPR mukaista tietojen oikaisua
- Tiedon käyttäjät valvovat tietosisällön oikeellisuutta oman toimivaltansa puitteissa
  - Huom. Kaikilla tiedon käyttäjillä ei ole tietosisältöön liittyvää valvontatehtävää

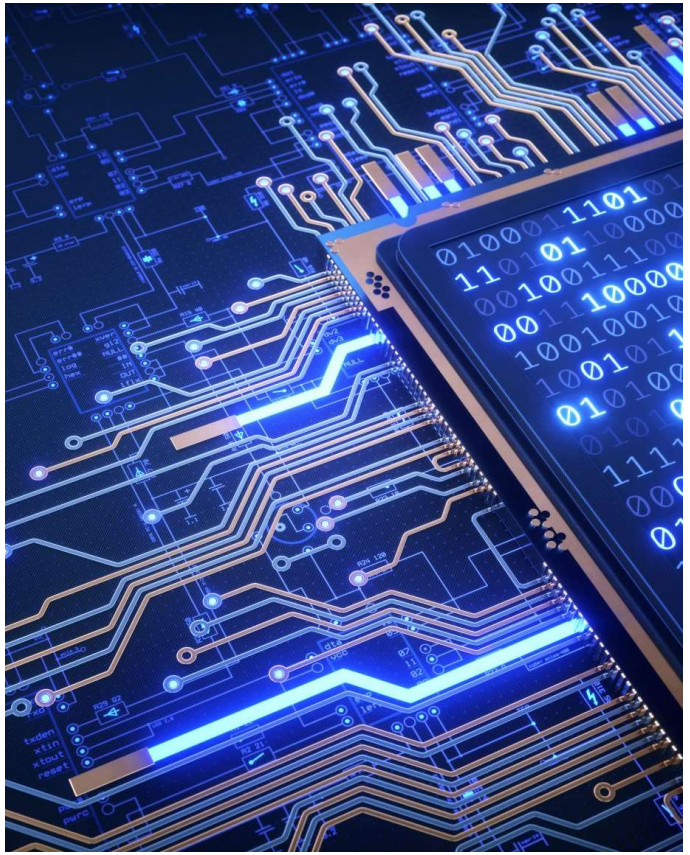

Uuden tyyppiset haasteet ja riskit

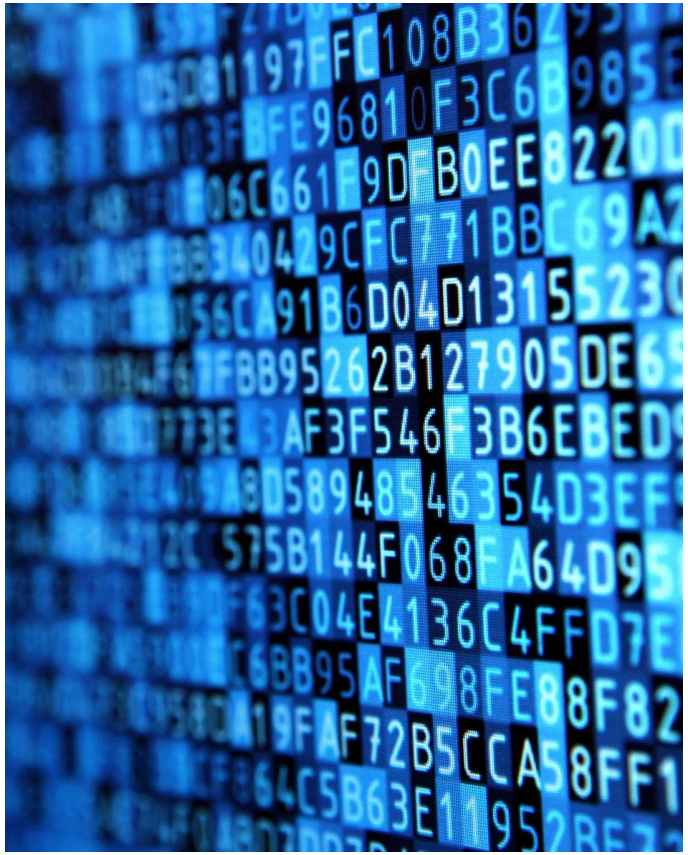

- Työntekemisen muutos työsuhteesta yrityssuhteeksi vaikuttaa osapuolten ilmoitusvelvollisuuteen ja viranomaisten tiedonsaantiin
  - Viranomaisten erilainen tulkinta sopimussuhteen luonteesta vaikeuttaa tietojen antamista
- Päätöksenteossa käytettävä tieto on ilmoittajan antamaa tietoa, ei viranomaisen vahvistamaa tai tarkistamaa tietoa
  - Viranomaisen valvontahavainnot ja ilmoitetuista tiedoista tehdyt poikkeamiset eivät välity tulorekisteriin → Valvovan viranomaisen päätös voi poiketa ilmoitetusta tiedosta
- Ilmoitusvelvollinen voi muuttaa antamiaan tietoja vapaasti → tietosisältö voi muuttua tarkasteluajankohdasta toiseen
- Ilmoitusvelvollisuus määräytyy maksupäivän perusteella, mutta annettu ilmoitus ei välttämättä anna todellista kuvaa suorituksen maksuun liittyvistä olosuhteista

Yhteenveto

- Tulorekisterin käyttöönotto vähentää suorituksen saajan mahdollisuutta salata tulotietoja
  - Ilmoitetut tiedot reaaliaikaisesti tiedon käyttäjien käytössä
- Tulorekisterin käyttöönoton myötä maksaja- ja saajakohtaiset tiedot ovat valvonnan käytössä reaaliaikaisesti
- Tuonut mukanaan uudenlaisia riskejä
  - Rekisterin yleistä luottamusta on mahdollista käyttää hyväksi petollisessa toiminnassa
    - Vääränsisältöisen ja harhaan johtavan tiedon syöttäminen tavoitellun päätöksen aikaan saamiseksi on mahdollista
      - Tekotapoja ja motiiveja on lukuisia
  - Tiedoissa tapahtuvilla muutoksilla voi olla vaikutus reaaliaikaisen tiedon perusteella tehtyihin päätöksiin
    - Tieto muutoksista ei välttämättä välity kaikille tiedon käyttäjille

Sinulle.

VERO SKATT